

– ризик несплати з боку боржника.

Одним з важливих питань щодо оцінювання ризику є аналіз та прогнозування можливих втрат (збитків) ресурсів. Втрати (збитки), які можуть мати місце у підприємницькій діяльності, оцінюються їх розміром та ймовірністю появи. Це стосується збитків матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, втрат часу та спеціальних видів витрат.

Однак, ми вже визначились, що підприємствам житлово-комунального господарства найбільш доречним є врахування у своїй діяльності фінансового ризику, як запоруки стабільної роботи підприємства і отримання додаткових витрат. Забезпечити підприємство-постачальника послуги від недоплат або нерегулярності платежу (прострочені платежі), підприємство-постачальник послуг для здійснення своєї господарської діяльності залучає засоби кредитних установ на погашення недоплат, а обслуговування недоплатежу, тобто дебіторської заборгованості, пропонується виробляти за рахунок абонента (споживача послуги), і щоб зменшити тиск обслуговування, то логічно, внести до складу тарифу величину фінансового ризику.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ГОСПОДАРСТВ ТА ТАРИФОУТВОРЕННЯ

Т. А. КОЛЯДА, канд. юрид. наук, доц.,
доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності
Ю. Ю. БОЙКО, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Сьогодні житлово-комунальне господарство це одна з найважливіших та одна з найнапруженіших галузей господарського комплексу міста, що забезпечує його життєдіяльність. Вона містить безперервні процеси, що вимагають серйозної уваги влади і постійного вкладання коштів.

Основними проблемами у житлово-комунальному господарстві є недостатня ефективність існуючої системи обслуговування. До 2000 року ЖКГ в Україні працювало за старим радянським законодавством. Населення оплачувало лише 5% витрат на комунальні послуги. Експлуатація,

капітальний ремонт і будівництво нових об'єктів дотувалися з держбюджету. За інерцією зберігся й соціальний підхід до тарифоутворення в ЖКГ. Але сьогодні інший час та необхідна сучасна система управління.

На даному етапі розвитку безперечно стає необхідність кардинальних рішень, що дозволили б зберегти прийнятний рівень навантаження на бюджети домогосподарств з боку житлово-комунальних тарифів, і водночас забезпечити належну якість надання послуг та запобігти наростаючому фізичному руйнуванню інфраструктури ЖКГ. [1]

В додаток необхідно виділити, що причиною низької ефективності діяльності ЖКГ є те що, тарифи не покривають витрати. Постійно відбувається ріст цін на енергоресурси (електричну енергію, газ), збільшується вартість палива, матеріалів, підвищується на державному рівні розмір мінімальної заробітної плати. Комунальні підприємства постійно дотуються з міського бюджету, аби вони могли вчасно ремонтувати й замінювати устаткування, виплачувати гідну зарплату, безперебійно працювати, надаючи послуги населенню.

Дослідивши існуючі проблеми можна відзначити, що для ефективного управління проектами реформування ЖКГ міст необхідна розробка нових концепцій, а також удосконалення вже існуючих, оскільки аналіз останніх показав некоректність їх застосування в умовах ринку. Ці обставини і привели до прийняття нових законодавчих актів, які регулюють питання державно-приватного партнерства. [1]

Реалізація положень законодавчих актів надасть можливість забезпечити споживачів житлово-комунальними послугами в відповідній якості та необхідному обсязі. Крім того, внесення державно-приватних партнерств надасть змогу оптимізувати обсяги та підвищити ефективність бюджетної підтримки ЖКГ.

Великі організації і підприємства, що виробляють продукцію і надають послуги на ринку ЖКГ, зацікавлені в постійному збільшенні обсягів виробництва, стабільному розвитку, наявності зростаючого і постійного платоспроможного попиту на послуги, забезпеченні інвестованого капіталу і стійкої прибутковості виробництва. У зв'язку з цим значення тарифів як механізму регулювання частини житлово-комунального комплексу, що діє в умовах не динамічного стану економічного середовища, полягає в тривалій підтримці стійких розмірів тарифів. Існування умов, за яких тарифи тривалий час зберігають свою незмінність, дозволяє здійснювати тарифне планування,

співвідносити обсяги послуг та розміри тарифів, що постачаються, з можливостями споживачів, забезпечувати окупність інвестованого капіталу і створювати потенціал довгострокового і незмінного розвитку. [2]

Комунальні послуги мають найважливішу роль з усіх галузей, що надаються підприємствами житлово-комунального комплексу, тому збільшення їх обсягів і оновлення структури є необхідні для нормального розвитку територій. Довгострокова тарифна політика сектору комунальних послуг сфери ЖКГ повинна бути спрямована на розширення кола споживачів послуг за допомогою доступних тарифів. Разом з тим, тарифна політика повинна подолати непривабливість галузі для інвесторів, перш за все, приватних, через низьку рентабельність. У сфері споживання найважливішим завданням тарифної політики є зниження тарифного навантаження на споживачів. Зниження навантаження може бути досягнуто, наприклад, шляхом розвитку маркетингу в збутової діяльності підприємств, розвитку партнерських відносин між великим і малим бізнесом у сфері надання комунальних послуг, вдосконалення заходів державного регулювання тарифів на комунальні послуги. [3]

Нова система тарифоутворення надає великі можливості впровадження стратегічного планування та регулювання розвитку сегмента житлових і комунальних послуг ринкової сфери ЖКГ, враховуючи при цьому зацікавленість споживачів у полегшенні вантажу платежів за тарифами і цінами та забезпечуючи підприємствам виробникам послуг економічні можливості розвитку за рахунок використання стійкого пропозиції на попит.

Література

1. Стратегію розвитку ЖКГ [Електронний ресурс]:— Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/press/news/strategiyurozvitkuzhkgpotribnorozroblyatizachotirmaosnovniminapryamkamieduardkruglyak/>
2. Гура Н.О. Система формування тарифів на житлово-комунальні послуги / Н.О. Гура // Фінанси України. – 2007.
3. Онищук Г.І. Нові підходи у формуванні цінової і тарифної політики // Економіка України. – 2001.